www.edcbmj.ir e-ISSN: 2345-5284

Education Strategies in Medical Sciences (ESMS)

Journal homepage: www.edcbmj.ir/en e-ISSN: 2345-5284

Baqiyatallah University of Medical Sciences

Examining International Students' Challenges at Yazd University based on Grounded Theory Research

Saadi Soltani[1], Mohsen Shakeri*[1], Mehdi Sabokro[2]

[1] Department of Educational Science, Faculty of Psychology & Educational Sciences, Yazd University, Yazd, Iran
[2] Department of Business Management, Faculty of Economic, Management and Accounting, Yazd University, Yazd, Iran

Corresponding author: Mohsen Shakeri, Department of Educational Science, Faculty of Psychology & Educational Sciences, Yazd University, Yazd, Iran. Email: shakerimohsen@yazd.ac.ir

Article Info

Keywords: *International students challenges, Qualitative research approach, Grounded theory research method*

Abstract

Introduction: Over the last two decades, the issue of international students has been an integral part of the internalization of universities. Therefore, recognizing and probing into the issues faced by such students and trying to attract them to the target university have been among the political and economic goals of the country's higher education. To this end, the present study aimed at exploring the challenges faced by international students in Yazd University.

Methods: A qualitative research approach and a ground theory method were selected. The target group included all international students in Yazd University, selected via theorical sampling. The research tool was a semi-structured deep interview. Eighteen interviews were conducted and the theoretical saturation was achieved. The obtained data were analyzed via coding and categorization at three levels of open, axial and selective coding. The triangulation method was employed to verify data credibility.

Results: The findings generally verified the six dimensions of the grounded theory. The constituting types of challenges faced by the international students and their interrelationships appeared through a paradigmatic model consisting of causal condition (6 types), core category (arrival challenge and adaptation), strategy (5 types), environmental factors (2 types), context (5 types) and consequences (3 types).

Conclusions: Given the contextual and environmental factors, we can accomplish students' satisfaction, their loyalty toward the university and their academic achievement through strategies including attention, guidance, counselling, motivation, communications and cooperation, further effort and involvement.

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
دوره ۱۳، شماره ۴، ۱۳۹۹
صفحات: ۳۰۵-۲۹۵

واکاوی چالش‌های دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد بر اساس نظریه داده بنیاد

سعدی سلطانی[۱]، محسن شاکری[۱*]، مهدی سبک رو[۲]

[۱]گروه علوم تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران
[۲]گروه مدیریت بازرگانی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و حسابداری، دانشگاه یزد، یزد، ایران

*نویسنده مسوول: محسن شاکری، گروه علوم تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران. ایمیل: shakerimohsen@yazd.ac.ir

چکیده

مقدمه: از دو دهه اخیر، دانشجویان بین‌المللی و مسائل آنها جزء جدا ناشدنی بین‌المللی سازی دانشگاه‌ها است. درنتیجه شناخت و بررسی مسائل و مشکلات دانشجویان بین‌المللی و تلاش برای جذب آنها در دانشگاه مقصد از جمله اهداف سیاسی و اقتصادی آموزش عالی کشور است. در این راستا، هدف پژوهش حاضر واکاوی چالش‌های دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد تعیین شد.

روش‌ها: رویکرد پژوهش «کیفی» و روش پژوهش «نظریه مبنایی» بود. گروه هدف شامل دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری نظری انتخاب شدند. ابزار پژوهش «مصاحبه عمیق نیمه ساختاریافته» بود. مصاحبه‌ها تا ۱۸ مورد انجام شد و اشباع نظری حاصل گردید. داده‌ها به شیوه «کدگذاری» و «مقوله‌بندی» در سه سطح کدگذاری باز، محوری و انتخابی تحلیل شدند. برای تعیین اعتبار داده‌ها، از روش «سه‌سوسازی» استفاده شد.

یافته‌ها: در مجموع یافته‌ها مؤید ابعاد شش گانه نظریه مبنایی بود. مقوله‌های شکل‌دهنده چالش‌های دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد و روابط بین آن‌ها در قالب مدل پارادایمی ظهور یافت که شامل موجبات علّی (۶ مقوله)، مقوله محوری (چالش بدو ورود و سازگاری)، راهبرد (۵ مقوله)، شرایط محیطی (۲ مقوله)، ویژگی‌های زمینه‌ای (۵ مقوله) و پیامدها (۳ مقوله) بود.

نتیجه گیری: با در نظر گرفتن ویژگی‌های زمینه‌ای و شرایط محیطی، از طریق راهبردهای توجه، راهنمایی و مشاوره با دانشجویان بین‌المللی، انگیزش دانشجویان، ارتباطات و همکاری‌های دانشگاهی، تلاش مضاعف و مشارکت دانشجویان بین‌المللی می‌توان شاهد پیامدهای رضایتمندی دانشجویان بین‌المللی، وفاداری به دانشگاه و پیشرفت تحصیلی آنها بود.

کلمات کلیدی: چالش‌های دانشجویان بین‌المللی، رویکرد پژوهش کیفی، روش پژوهش نظریه مبنایی.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

مقدمه

مسائل دانشجویان بین‌المللی جزء جدا ناشدنی بین‌المللی-سازی دانشگاه‌ها و غالباً یکی از دغدغه‌های جهانی شدن و کسب اعتبار و رتبه بین‌المللی دانشگاه‌ها و از جمله اهداف سیاسی و اقتصادی امروزه آموزش عالی کشور محسوب می‌شود [۱]. در راه بین‌المللی‌سازی، توجه به ویژگی‌ها و شرایط مختلف جوامعی که در این زمینه موفق بوده‌اند، اهمیت بسیاری دارد، چرا که تنها الگوبرداری از یک نظام یا راهبرد موفق در یک کشور تضمین کننده‌ی موفقیت در کشوری دیگر نمی‌باشد [۲، ۳]. آموزش عالی به عنوان نیروی محرکه توسعه پایدار و حرکت به سوی جامعه معرفتی دارای نقشی راهبردی است [۴]. بین‌المللی شدن آموزش عالی یکی از راه‌های پاسخ به تأثیر جهانی شدن است و همزمان به فردیت ملت‌ها نیز احترام می‌گذارد. در نتیجه، آموزش عالی دیگر نمی‌تواند در یک مفهوم کاملاً ملی دیده شود، این نیازمند تعریف وسیع‌تر از بین‌المللی شدن است که شامل کل عملکرد آموزش عالی می‌شود و نه صرفاً ابعاد و جنبه‌ای از آن [۵]. در واقع، منابع انسانی متخصص و ماهر بزرگترین سرمایه اصلی هر جامعه محسوب می‌شوند که این امر در نتیجه ارتقای کیفیت آموزش عالی و مطابق با استانداردهای جهانی می‌باشد و این یعنی شروع بین‌المللی‌سازی [۶]. از نظر فرهنگی مهم‌ترین کارکرد بین‌المللی شدن آموزش عالی گسترش ارزش‌ها، اصول و معانی فرهنگ ملی کشورها در عرصهٔ بین‌المللی است [۷]. جذب دانشجویان خارجی هر چند فقط جنبه‌ای از بین‌المللی شدن دانشگاه‌ها را پوشش می‌دهد، محرکی است که به صورت تدریجی و اجباری موجب تکمیل سایر زیر ساخت‌های بین‌المللی شدن نیز می‌شود [۸]. مطالعه پژوهش‌ها و تحقیقات نشان می‌دهد که در دنیای متحول امروزی و جهانی‌شدن فرهنگ و اقتصاد و سیاست و فناوری، جذب دانشجویان خارجی باعث مشارکت در روند جهانی‌شدن و تولید علم و انتقال فناوری و غنی شدن فرآیند آموزش می‌شود [۹]. در دهه‌های اخیر جذب دانشجویان خارجی به یکی از اولویت‌های اصلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی بدل شده است، به‌طوری که دانشگاه‌ها برای کسب درآمدهای اقتصادی، بالا بردن کیفیت آموزش، درک اجتماعی- فرهنگی، خوشنامی و عوامل دیگری به سمت این سیاست سوق یافته‌اند [۱۰]. در واقع دانشگاه‌ها با توجه به نیازها و توقعات دانشجویان بین‌المللی شرایط مساعدی را فراهم می‌سازند تا بتوانند جذابیت خود را برای آنها به نمایش بگذارند [۱۱].

اگرچه حضور دانشجویان خارجی در دانشگاه‌ها آثار مثبت فراوانی همچون گسترش چند فرهنگ‌گرایی (Multi-culturalism)، افزایش کیفیت آموزش، قابلیت رقابت‌پذیری (Competitiveness) بین‌المللی، درآمدزایی (Income growth) برای دانشگاه و غیره را دارد [۱۲] ولی زندگی و تحصیل در یک فرهنگ اجتماعی و آموزشی نا آشنا دانشجویان بین‌المللی را با تعدادی از مشکلات از جمله تنهایی و احساس غربت، فشار مالی، غذا و اقامت، موانع زبان (Language barriers)، درک سخنرانی‌ها، یادگیری هنجارهای اجتماعی (Social norms) و آداب و رسوم و تعامل با افراد با زمینه‌های مختلف فرهنگی مواجه کرده که لازم است مورد کنکاش قرار گیرد [۱۳]. با توجه به ظرفیت‌های موجود در عصر ارتباطات و فضای مجازی، ضروری است که کشوری همانند ایران با سابقه‌ی تمدنی طولانی و جایگاه تاریخی در جهان علم و فرهنگ، به فراتر از مرزهای ایران راه یابد و زمینه برای حضور دانشجویان خارجی به صورت فیزیکی و غیر فیزیکی (مجازی) در کشور فراهم شود [۱۴]. موسسات آموزش عالی اخیراً بر دیدگاه دانشجویان بین-المللی به عنوان منبع درآمد تاکید کرده‌اند [۱۵]. رقابت برای دانشجویان بین‌المللی حتی در میان کشورهای ارسال کننده بطور سنتی نیز افزایش یافته است. با توجه به اینکه این دانشجویان پس از اتمام تحصیل به عنوان سفیران آموزش دیده کشور میزبان به کشور خویش باز می‌گردند می‌توان گفت که قرار گرفتن آنها در پست‌های سیاسی کشورشان، منافع بیشماری را برای کشور میزبان دارد [۱۶]. دوستان و خانواده‌های دانشجویان خارجی که به عنوان توریسم برای ملاقات به کشور میزبان مسافرت می‌کنند، نیز به طور غیر مستقیم در پیشرفت اقتصادی کشور میزبان نقش مهمی دارند [۱۸،۱۷]. با مطالعه و ملاحظه اهمیت جذب دانشجویان بین‌الملل در دانشگاه‌ها در جهت بهبود کیفیت و بین-المللی شدن آنها و اینکه جابه‌جایی دانشجویان، برجسته‌ترین شاخص بین‌المللی شدن آموزش عالی است [۱۹،۱۰] و همچنین مقایسه کشور ایران (۲۵۰۰ دانشجوی خارجی) با کشورهای منطقه مانند مصر (۳۵,۰۳۱ دانشجوی خارجی)، لبنان (۲۲,۶۷۴ دانشجوی خارجی) و ترکیه (۱۹,۲۵۷ دانشجوی خارجی) نشان می‌دهد که از نظر آماری دانشگاه‌های کشور در این زمینه وضعیت نامناسبی دارند [۲۰]. در این میان، پدیده «مهاجرت نمودن دانشجویان از کشوری به کشور دیگر برای ادامه تحصیلاتشان» که اصطلاحاً جا به‌جایی دانشجو (Student mobility) نامیده می‌شود، یکی از پررونق ترین زمینه‌های مطالعات دانشگاهی در ارتباط با بین‌المللی شدن به شمار می‌رود [۲۱].

پژوهشگران بسیاری به بررسی مسائل و چالش‌های دانشجویان بین‌المللی پرداخته‌اند. به عنوان نمونه، در پژوهش Ecochard and Fotheringham (۲۰۱۷) مشخص شد که چالش‌های دانشجویان بین‌المللی شامل تطابق فرهنگ چندگانه اضافی، فرهنگ ملی میزبان، فرهنگ دانشجوی بین‌المللی و فرهنگ رشته‌ای است [۲۲]. یافته‌های پژوهش Wu, Garza & Guzman (۲۰۱۵) نشان داد که دانشجویان بین‌المللی با چالش‌های تحصیلی، انزوای اجتماعی و تعدیل فرهنگی مواجه هستند [۲۳]. نتایج پژوهش Xu (۲۰۱۵) نشان داد دانشجویان

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

بین‌المللی اولین بار با موانع چالش‌های شوک فرهنگی و شوک یادگیری، و سپس با روش‌های تدریس، مبانی نظری خود مواجه می‌شوند [۲۴]. Samouei et al (۲۰۱۳) مهم‌ترین مشکلات دانشجویان خارجی را در زمینه‌های اجتماعی- فرهنگی و ارتباطی- حمایتی، بیان می‌کنند [۲۵]. بر اساس نتایج پژوهش Sawir et al (۲۰۱۲) دانشجویان بیشترین مشکل را در ارتباطات دارند و مهارت زبان عامل فراگیر در امنیت انسانی (آسایش خاطر) دانشجویان بین‌المللی در تمام زمینه‌های داخل و خارج از کلاس است [۲۶].

همچنین در ایران، نتایج پژوهش عرب‌خردمند، شعبانی و آزادی (۱۳۹۴) نشان داد محل تشکیل کلاس‌های آموزش زبان فارسی به‌عنوان مهم‌ترین مشکل دانشجویان بین‌الملل مطرح است [۲۷]. یافته‌های پژوهش یمنی‌دوزی سرخابی و تیموری (۱۳۹۴) نیز نشان داد که دانشجویان خارجی علیرغم وضعیت تحصیلی مناسب با مشکلات متعددی از قبیل مشکل زبان، تبعیض، هزینه‌های جاری همانند خرید کتاب و استفاده از امکانات تفریحی و اینترنت مواجه هستند [۱۱]. نتایج پژوهش جمشیدی مقدم، نصر و میرشاه جعفری (۱۳۹۴) نیز حاکی از آن است که مشکلات آموزشی دانشجویان خارجی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در بخش کیفی شامل ضعف در فهم زبان فارسی، متفاوت بودن نظام آموزشی، نامناسب بودن روش تدریس استادان و نارضایتی از کتاب‌های درسی می‌باشد و در بخش کمی، آن‌ها در دوران تحصیل با مشکلات آموزشی قابل توجهی مواجه هستند [۱۷]. نتایج پژوهش شفیع‌زاده (۱۳۹۲) نشان داد که مهم‌ترین چالش‌های دانشجویان بین‌المللی به ترتیب اولویت عبارت است از: تعدد نهادهای تصمیم‌گیرنده در عرصه سیاست‌گذاری؛ مشخص نبودن اهداف و جهت‌گیری اصلی؛ فقدان مراکز مشاوره تخصصی برای راهنمایی و هدایت دانشجویان؛ معرفی زبان فارسی به‌عنوان تنها زبان برای آموزش و یادگیری؛ پایین بودن سطح امکانات آموزشی و رفاهی؛ جذب حداقلی دانشجو از کشورهای پیشرفته و عدم وجود فرهنگ تعامل و همدلی بین دانشجویان ایرانی و غیرایرانی [۲۸].

مسأله اینجاست که چه شرایطی باعث چالش دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد شده است و چه مشکلاتی در این زمینه وجود دارد که مانع اشتیاق به تحصیل دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد می‌شود. البته پژوهش‌های مختلفی به عواملی نظیر نیازسنجی، کیفیت آموزش‌ها، اساتید و نوع تدریس آن‌ها، برنامه‌های درسی، امکانات رفاهی، روبط اجتماعی، ساختار و قوانین و مقررات و غیره اشاره داشته‌اند. این عوامل به لحاظ پژوهشی دارای اعتبار هستند؛ ولی چند نکته را باید مورد توجه قرار داد؛ اولاً هرکدام از تحقیقات از روش‌شناسی‌های مختلفی بهره گرفته‌اند؛ ثانیاً موقعیت‌ها و جوامع هدف این تحقیقات متفاوت بوده است؛ نکته دیگر اینکه عوامل شناسایی شده بسیار پراکنده و وابسته به اقتضائات زمانی، مکانی و موقعیتی بوده‌اند. بنابراین می‌توان استدلال نمود که اعتبار این عوامل مستقل از زمینه نبوده‌اند که مبین شکاف اصلی در ادبیات موجود است. این امر کاربردپذیری نتایج تحقیقات را در موقعیت‌های متفاوت از زمینه مورد بررسی دچار مشکل می‌سازد. لذا تحقیق حاضر با کاربرد روش‌شناسی کیفی نظریه‌ی مبنایی تلاش دارد چالش‌های دانشجویان بین‌المللی در شهر یزد را متناسب با موقعیت و زمینه فرهنگی آن، مورد واکاوی قرار دهد.

روش‌ها

در پژوهش حاضر، از روش کیفی «نظریه مبنایی» استفاده شد. این روش استقرایی و اکتشافی است که به پژوهشگران امکان می‌دهد که به جای اتکا به نظریه‌های موجود، خود به تدوین نظریه از طریق تحلیل مقایسه‌ای مشاهدات اقدام کنند [۲۹].

«گروه هدف» شامل تمامی دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد به تعداد۱۷۰ نفر بود که از طریق روش نمونه گیری «نظری» انتخاب شدند. ابزار پژوهش، «مصاحبه عمیق نیمه ساختاریافته» بود. برای جلوگیری از سوگیری ابزار نیمه‌ساخت‌مندی با ۱۰ سوال حول محور ابعاد، ویژگی‌ها و مؤلفه‌های چالش‌های دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد طرح شد مدت زمان انجام مصاحبه‌ها بین۶۰ تا ۹۰ دقیقه و به صورت حضوری بود که موارد مطروحه به شکل صوتی ضبط و بعد از آن پیاده‌سازی شد.

مشارکت کنندگان در تحقیق حاضر شامل ۱۸ نفر از دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد بودند که از نظر سن، جنس، ملیّت، مقطع و نیمسال تحصیلی متفاوت بوده‌اند و برمبنای منطق تکرار [۳۰] و در جهت ساخت نظریه به شکل هدف‌مند انتخاب شدند که تحت عنوان نمونه‌گیری نظری [۳۱] از آن یاد می‌شود و تا آن جا ادامه پیدا نمود که اشباع (Saturation) در اطلاعات گردآوری شده حاصل شد. ضبط مصاحبه‌ها با رضایت مشارکت‌کنندگان انجام شد. قبل از مصاحبه در مورد موضوع، هدف تحقیق، روند کار، رعایت اصول اخلاقی و سرّی بودن هویتشان و... به افراد نمونه توضیحاتی داده شد. بدلیل درخواست افراد شرکت‌کننده در مصاحبه مبنی بر مخفی بودن هویت‌شان از ذکر نام و مشخصات آنها در این پژوهش خودداری شد. در فرآیند گردآوری اطلاعات به‌تدریج مفاهیم و گزاره‌ها در این خصوص انباشته می‌شدند تا اینکه از مصاحبه دوازدهم جمع‌بندی و بررسی گزاره‌ها، به مقوله اصلی «*چالش‌های بدو ورود و*

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

سازگاری» رهنمون شد؛ بعد از آن نیز سعی شد تا سوالات بعدی در حول و حوش آن تنظیم و ادامه یابند. در مصاحبه چهاردهم اشباع نظری داده‌ها تا حدودی محرز شده بود؛ ولی جهت اطمینان از این موضوع و پرکردن حفره‌های مفهومی مدل، مصاحبه‌ها تا مصاحبه هیجدهم هم تداوم یافت. برای حصول اطمینان از روایی پژوهش، یعنی دقیق بودن یافته‌ها از منظر پژوهشگر، مشارکت‌کنندگان یا خوانندگان گزارش پژوهش، از راهبردهای تطبیق توسط اعضا (Member Checking)، بررسی همکار (Peer Examination) و مشارکتی بودن و انعکاس‌پذیری پژوهشگر استفاده شد [۳۲] که در طی آن‌ها برخی از مشارکت‌کنندگان گزارش نهایی مرحلهٔ نخست، فرآیند تحلیل یا مقوله‌های به دست آمده را بازبینی کرده و نظر خود را در ارتباط با آنها ابراز داشتند؛ چند تن از اساتید علوم تربیتی، به بررسی یافته‌ها و اظهارنظر درباره آن‌ها پرداختند؛ به طور همزمان از مشارکت‌کنندگان در تحلیل و تفسیر داده‌ها کمک گرفته شد و با توجه به پیشینه محقق در حوزه علوم تربیتی، سعی شد تا با تکیه بر پرسیدن سوالات باز و نیز کدگذاری با ذهن باز و با توجه به مسئله اصلی پژوهش در قالب مدل نظام‌مند Strauss & Corbin به پیش رود تا در حد امکان از سوگیری‌ها احتراز شود.

نتایج

در تحلیل مرحله‌ای یافته‌ها با استفاده از تکنیک‌های تحلیلی Strauss & Corbin مفاهیم به عنوان واحد تحلیل در سطوح متن کل مصاحبه، پاراگراف، عبارت و جملات مورد توجه قرار گرفتند و با تفکیک متن مصاحبه به عناصر دارای پیام در داخل خطوط یا پاراگراف‌ها تلاش شد تا کدهای باز استخراج شوند. از طریق کدگذاری باز، ۱۰۷۰ مفهوم به دست آمد که با طبقه بندی این مفاهیم ۳۴ مقوله فرعی شکل گرفتند و در مرحله کدگذاری محوری حول ۲۲ مقوله اصلی طبقه‌بندی شدند (جدول ۱). در طول فرایند کدگذاری انتخابی و فرایند تلفیق جهت یکپارچه‌سازی و پالایش نظریه، متن مصاحبه‌های انجام شده چندین بار مورد بررسی قرار گرفت و بعد از مشخص شدن مقوله مرکزی (پدیده اصلی) و استفاده از آن جهت نزدیک کردن مقوله‌ها، عبارات و ایده‌هایی که بیانگر روابط بین مقوله‌های اصلی و فرعی بود مورد توجه قرار گرفت. نهایتاً مقوله‌های آشکار شده در قالب ابعاد ۶ گانه مدل پارادایمی، با روابطی که بین آن‌ها وجود دارد، بصورت موجبات علّی (۶ مقوله)، مقوله اصلی (چالش‌های بدو ورود و سازگاری)، راهبردها (۵ مقوله)، شرایط محیطی (۲ مقوله)، ویژگی‌های زمینه‌ای (۵ مقوله) و پیامد (۳ مقوله)، جای گرفتند (شکل ۱).

جدول ۱. فروانی مقولات اصلی

ابعاد مدل	مقولات اصلی	فراوانی
مقوله اصلی	چالش‌های بدو ورود و سازگاری	۴۹
موجبات علّی	آشنایی با زبان و فرهنگ	۱۵۲
	مشکلات رفاهی و اقامتی	۵۶
	کم‌تجربگی دانشگاه	۳۲
	مشکلات مالی	۲۵
	آشنایی با سیستم‌های فناوری دانشگاه	۴۱
	دلتنگی و احساس غربت و برقراری ارتباط	۳۴
راهبردها	توجه، راهنمایی و مشاوره با دانشجویان بین‌الملل	۴۸
	انگیزش دانشجویان	۳۳
	ارتباطات و همکاری‌های دانشگاهی	۴۲
	تلاش مضاعف	۳۶
	مشارکت دانشجویان بین‌الملل	۵۷
ویژگی‌های زمینه‌ای	کیفیت آموزش و پژوهش	۶۹
	تجهیزات و امکانات	۵۵
	قیاس با کشورهای پیشرفته و کشور مبدأ	۳۲
	مالیه دانشگاه	۴۳
	ساختار، مدیریت و قوانین و مقررات دانشگاه	۴۷
شرایط محیطی	محیط فرهنگی – اجتماعی	۵۱
	محیط سیاسی – بین المللی	۳۶
پیامدها	رضایتمندی دانشجویان	۵۳
	وفاداری به دانشگاه	۳۴
	پیشرفت تحصیلی	۴۵

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

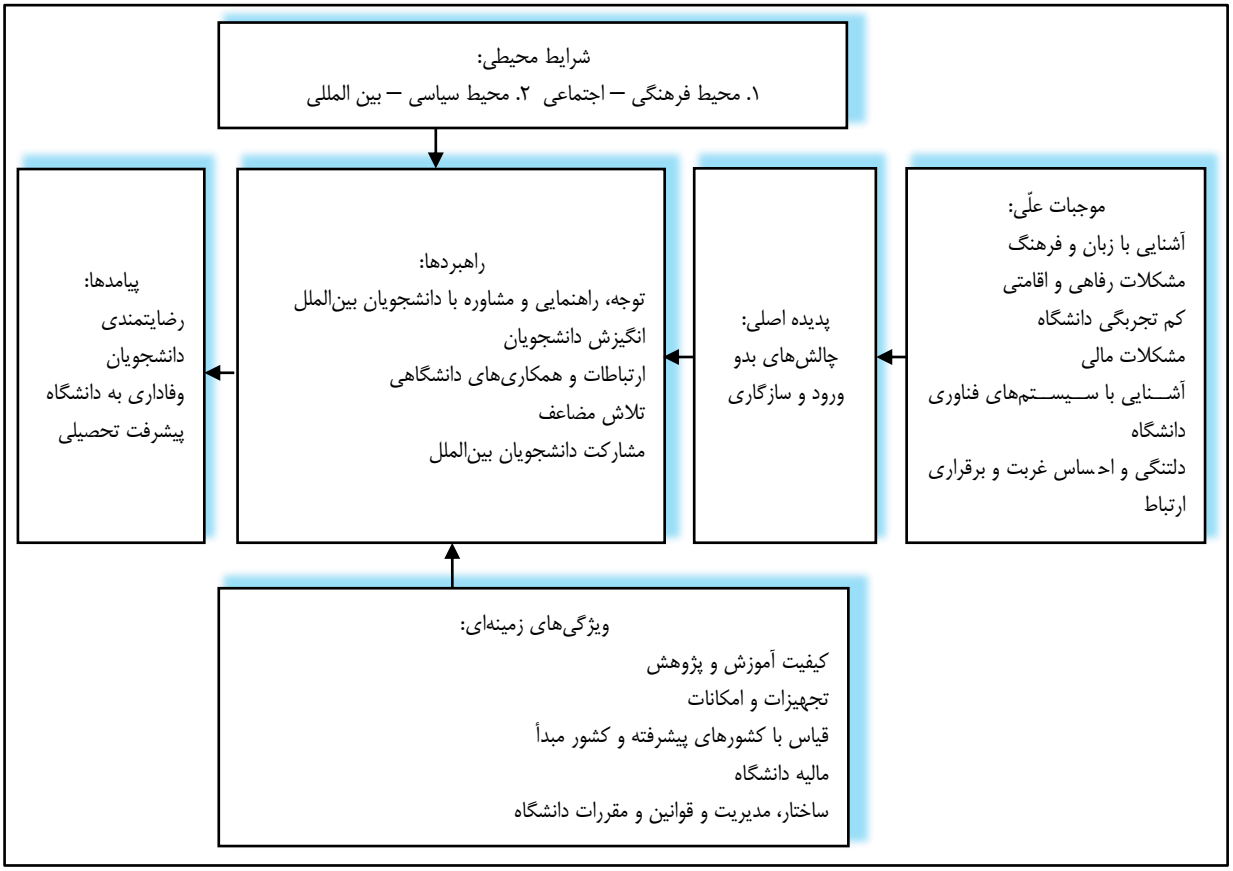

شکل ۱. مدل پارادایمی چالش‌های دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد

۱-پدیده محوری

ملاحظه شد که در این مدل کانون توجه اطلاع رسانان (مقوله کانونی) پدیده‌ی اصلی؛ یعنی «چالش‌های بدو ورود و سازگاری» است. پدیده اصلی عبارت از مقوله‌ای است که به ما می‌گوید «چه چیزی در جریان است؟». اطلاع رسانان این پدیده را از طریق موجبات علّی آن توضیح می‌دادند و می‌خواستند بیان کنند که چه موجباتی در فرایند شکل‌گیری این پدیده تأثیر دارند [۳۳]. چگونگی اکتشاف مقوله اصلی را می‌توان به چندین نقل‌قول از مصاحبه‌شوندگان ارجاع داد. یکی از مطّلعان کلیدی، این‌گونه این مفهوم را می‌رساند: «البته کمی برای من مشکل بود که من اولین بار از رشته دیگه امدم اینجا یک، دوماً تغییرات زبان هم بودند. خیلی سقیل بتونم رابطه با مردم اینجا برقرارکنم و روابط اونها رو درک کنم رفتار آنها رو درک کنم. من در ترم یک کلا آماده شدم و فعلاً هیچ مشکلی ندارم حتی یزدی‌ها که یزدی صحبت می‌کنند درک می‌کنم. لهجه تهرانی که من خیلی راحت درک می‌کنم. استادها هم دوتاشون یزدی صحبت می‌کنند من می‌فهمم». همچنین یکی دیگر از مطّلعان کلیدی در این ارتباط چنین اظهار می‌کند که: «مهم‌ترین مسایل و چالش‌های ما در دانشگاه یزد سازگاری با شرایط و استقرار در محیط جدید، دلتنگی و افسردگی، هزینه‌های تحصیل، یافتن دوستان جدید و سازگاری با شرایط زندگی جدید است».

۲-موجبات علّی

موجبات علّی شامل عواملی است که به طور مستقیم به پدیده اصلی چالش‌های بدو ورود و سازگاری می‌شوند. موجبات علّی، خود از شش مقوله اصلی: ۱. آشنایی با زبان و فرهنگ، ۲. مشکلات رفاهی و اقامتی، ۳. کم تجربگی دانشگاه، ۴. مشکلات مالی، ۵. آشنایی با سیستم‌های فناوری دانشگاه، ۶. دلتنگی و احساس غربت و برقراری ارتباط، تشکیل شده است.

– **آشنایی با زبان و فرهنگ:** آشنایی با زبان و فرهنگ یکی از مهمترین مقولاتی است که به طور مستقیم منجر به چالش در بدو ورود و سازگاری می‌شود. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار نموده‌اند: «بعضی استادها یزدی بعضی اصفهانی صحبت می‌کند اصلا نمی‌فهمیم متوجه نمی‌شویم تو کلاس چی می‌گویند».

– **مشکلات رفاهی و اقامتی:** تحقیات یمنی‌دوزی سرخابی و تیموری (۱۳۹۴) و نوازنی (۱۳۹۰) نشان داد که ایجاد امکانات رفاهی و امنیتی و آسایشی برای دانشجویان بین‌المللی باعث خاطرات خوش و معرفی کشور به دوستان خود برای ادامه تحصیل می‌شوند [۳۴،۱۱]. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار نموده‌اند: «تا مدتی قبل ما یعنی قبل از تعطیلات ما یک سرویس داشتیم که اون هم فقط ساعت هشت و ده دقیقه می‌آمدند دور می‌زنند و می‌رفتند و کسی هم آماده نمی‌شد جز یکی دو نفر دیگه نداشتیم

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

همین یه سرویس دیگه برگشت سرویس نداشتیم. این مشکل حالا هم هست».

– **کم تجربگی:** چالش‌های بدو ورود به طور مستقیم از مقوله کم تجربگی دانشگاه در این زمینه متأثر می‌شود. در ارتباط با این مقوله، مطّلعان کلیدی چنین اظهار نموده‌اند که: «دانشگاه توان بالقوه نداره و دلیل اون اینه که تجربه کافی در این قسمت ندارند دانشگاه یزد به لحاظ جذب دانشجویان بین‌المللی چون تازه تاسیسه و داره تجربه کسب میکنه».

– **مشکلات مالی:** کم‌توجهی به هزینه‌های زندگی و تحصیلی دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه و همچنین مشخص نبودن وضعیت آن باعث ایجاد مشکلات متعددی برای آنها مانند اقامتگاه و اجاره‌بها می‌شود. مطّلعان کلیدی در مورد آن این‌گونه بیان کردند: «اجاره خونه ما پارسال ۲۸۰ تومان می‌دادیم حالا اجاره ۵۰۰ تومان شده قیمت‌ها رفتند بالا چرا دانشگاه هزینه‌ای که ما می‌دهیم را بالا نمی‌برند».

– **آشنایی با سیستم‌های فناوری دانشگاه:** آشنا کردن دانشجویان بین‌المللی با سیستم‌های فناوری دانشگاه و چگونگی کاربرد آن می‌تواند بسیاری از مشکلات دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه را مرتفع کند. مطّلعان کلیدی در مورد آن اینگونه بیان می‌کنند: «ما اینترنت و کامپیوتر داشتیم اما این سیستم را بلد نبودیم تا اینکه چند مدت رفتیم و یاد گرفتیم و آشنا شدیم».

– **دلتنگی و احساس غربت و برقراری ارتباط:** دوری از وطن و ناتوانایی در برقراری ارتباط با جامعه و دانشجویان بومی باعث احساس غربت و افزایش دلتنگی دانشجویان بین‌المللی می‌شود. مطّلعان کلیدی در مورد آن اینگونه بیان می‌کنند: «شخصاً من خودم که نه چون در خصوص مسافرت تجربه زیادی دارم در داخل کشور هم خیلی نزدیک فامیل نبودم و همیشه دور بودم ولی گاهاً غربتی به ما دست می‌دهد و در شرایط روحی و روانی سختی قرار می‌دهد».

۳-راهبردها

مطابق نظر اشتراوس و کوربین راهبردها، اعمال، تعاملات و کنش‌هایی هستند که در طرز عمل عادی و چگونگی مدیریت موقعیت‌ها توسط افراد در مواجهه با مسائل به کار می‌رود. این‌ها رفتارهایی هستند که مردم، سازمان‌ها و جوامع انجام می‌دهند یا می‌گویند. در این پژوهش پنج دسته راهبرد اساسی شامل: ۱. توجه، راهنمایی و مشاوره با دانشجویان بین الملل، ۲. انگیزش دانشجویان، ۳. ارتباطات و همکاری‌های دانشگاهی، ۴. تلاش مضاعف، ۵. مشارکت دانشجویان بین الملل، برای انجام مداخله شناسایی شد.

– **توجه، راهنمایی و مشاوره با دانشجویان بین‌الملل:** پژوهش مشتاقی و کاظمیان مقدم (۱۳۹۷) و شفیع‌زاده (۱۳۹۲) نشان داد که یکی از اولویت‌های مهم چالش‌های دانشجویان بین‌المللی، مشاوره سازشی- انطباقی و فقدان مراکز مشاوره تخصصی برای راهنمایی و هدایت دانشجویان می‌باشد [۲۸، ۳۵]. مطّلعان کلیدی در مورد آن این‌گونه بیان می‌کنند: «دفتر واحد دانشجویان بین‌المللی یک مرکز مشاوره‌ای راه اندازی کنه که اینها را آشنا بسازند با تمام بخش‌های دانشگاه سیستم چه هست نحوه بخش‌های اداری چه است امور اداری چه هست امور درسی چه هست مقدمه و یک پیش‌زمینه‌ای راجع به دانشگاه یزد به ما بدهند ذهن دانشجویان را آماده کنند که نا آشنا وارد کلاس نشوند».

– **انگیزش دانشجویان:** مشاهده کیفیت آموزشی، فرصت-های ایجاد شده برای استخدام، شرایط امن، رفاه، شهرت و اعتبار کشور میزبان عواملی تاثیرگذار در تصمیم‌گیری دانشجویان خارجی در انتخاب کشوری برای ادامه تحصیل است [۳۶]. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار نموده‌اند: «من واقعاً دل مرده‌ام تنها منم نیستم دانشجویان دیگر هم هستند درسی که هیجان و تحرک نداشته باشد درست نیست انگیزه ایجاد نمی-کند».

– **ارتباطات و همکاری‌های دانشگاهی:.** تعاملات و همکاری‌های دانشگاه و صنعت می‌تواند در جذب و ایجاد انگیزه دانشجویان بین المللی موثر باشد. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار نموده‌اند: «پیشنهاد من این است مثلاً صنعت باید در کنار دانشگاه قرار بگیرد من همچین چیزی نمی‌بینم».

– **تلاش مضاعف:** دانشجویان بین‌المللی در مقایسه با دانشجویان بومی دارای مسائل و مشکلات بیشتری خصوصاً در بدو ورود هستند که حل این مسائل و مشکلات نیازمند تلاش مضاعف می‌باشد. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار نموده‌اند: «همچنین در مورد مشکل زبانی من و دوستانم باید تلاش بیشتری کنیم تا دروسی که به زبان فارسی هستند را به‌خوبی یاد بگیریم».

– **مشارکت دانشجویان بین‌الملل:** به علت شناخت و آگاهی دانشجویان بین‌المللی از نیازها و مسائل خود، بهره‌مندی از مشارکت آنان می‌تواند در فائق آمدن بر مشکلات و چالش‌ها بسیار مؤثر باشد. در ارتباط با این مقوله، مطّلعان کلیدی اظهارات زیر را ابراز نموده‌اند: «باید در حین انجام مطالعات امکان‌سنجی و در هر فعالیتی که در مورد دانشجویان و زبان‌های بین‌المللی است از نظرات و ایده‌های دانشجویان بین‌المللی بهره برد».

۴-ویژگی‌های زمینه‌ای

در واقع چالش‌های دانشجویان بین المللی متأثر از بستری است که در آن کنش‌های مربوط به آن شکل می‌گیرند و در نهایت اثرات آن در راهبردها و پیامدها ظاهر خواهد شد. در مطالعه حاضر ویژگی‌های زمینه‌ای در قالب پنج مقوله: ۱.کیفیت آموزش و پژوهش، ۲. تجهیزات و امکانات، ۳. قیاس با کشورهای پیشرفته و کشور مبدأ، ۴. مالیه دانشگاه، ۵. ساختار، مدیریت و قوانین و مقررات دانشگاه، شناسایی شدند.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

- **کیفیت آموزش و پژوهش:** افزایش کیفیت آموزش و ایجاد تحقیقات و پژوهش‌های عملی که آموزش‌ها را برای دانشجویان لذت بخش کند می‌تواند سبب ایجاد انگیزه و علاقه در آنان شده و یادگیری را تسهیل نماید. مطّلعان کلیدی دراین‌باره چنین می‌گویند: «من اول وقتی اومدم اینجا وقتی استاد تدریس می‌کردند می‌گفتم این درس کی شروع میشه وقتی می‌دیدم که ساعت تموم شد و به همکلاسیم می‌گفتم که چی شد درس نداد می‌گفت که همین درس بود تازه متوجه می‌شدم که درس بوده».

- **تجهیزات و امکانات:** با توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، ابزارها و روش‌های یادگیری نیز دستخوش تحول گردیده است [۳۷]. بر این اساس برخورداری و بهره‌گیری از تکنولوژی و تجهیزات و امکانات مربوطه در دانشگاه، بستری مناسب برای یادگیری، تحقیق و علاقه آنان به دانشگاه را فراهم می‌سازد. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار داشته‌اند: «یکی از مشکلات عمده ما اینترنت است که هم قطع میشه هم سرعت پایینه زیاد قطع و وصل میشه ما نیاز به مقاله و فایل داریم و تحقیقات داریم که دانلود کنیم».

- **قیاس با کشورهای پیشرفته و کشور مبدأ:** یکی از مهمترین بسترهای لازم برای به کارگیری راهبردهای فائق آمدن بر چالش‌های دانشجویان بین المللی در دانشگاه، برخورداری از اصول استاندارد و بین‌المللی فراتر از دانشگاه مبدأ در نظام آموزشی دانشگاهی است. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار داشته‌اند: «در افغانستان موادها، موادهای قدیمی است و سطح علمی خود استاد نیز نسبت به اساتید اینجا خیلی پائین‌تر است. حالا ما که می‌یایم و اینجا وارد می‌شویم درس‌ها خیلی برای ما سنگین است».

- **مالیه دانشگاه:** راه‌های متعددی را می‌توان تعیین نمود که از طریق آن، منابع میان برخوردار شوندگان خدمات آموزشی (افراد و خانواده‌ها) و عرضه کنندگان خدمات آموزشی (مؤسسات آموزشی) اختصاص می‌یابد. هر یک از این طرق، تأثیرات مختلفی بر رفتار آنان بر جای می‌گذارد [۳۸]. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار داشته‌اند: «باید بودجه خوبی را به دانشگاه اختصاص داد و کمک هزینه‌های مناسبی را برای دانشجویان خارجی در نظر گرفت».

- **ساختار؛ مدیریت و قوانین و مقررات دانشگاه:** بهره‌مندی از ساختار سازمانی مناسب و مدیریت کارآمد یکی از زمینه‌های مورد نیاز غلبه بر چالش‌های دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد است و فراهم نبودن این بستر از معضلات دانشگاهی از دیدگاه مطّلعان کلیدی می‌باشد. مطّلعان کلیدی در مورد آن چنین می‌گویند: «بعد از اون یک آیین‌نامه قشنگ و روشن تعریف کنند وقتی بورس اعلام می‌کنند آیین نامه‌ی شان را برای دانشجو بفرستند و همه چیز را روشن کند این کمک و هزینه، این هم خوابگاه و اقامت ماست این غذای ماست یعنی راهش زیاد است یک راه مشخص و شسته رفته بدهند یعنی کلاه گذاری نباشد یعنی دروغین نباشد».

۵-شرایط محیطی

تحلیل مصاحبه‌ها نشان می‌دهد علاوه بر شرایطی که به طور مستقیم چالش‌های دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد را متأثر می‌سازند، عواملی وجود دارند که در ارتباط با این شرایط بوده و تداوم یا عدم تداوم آن را موجب می‌شوند، این شرایط را شرایط محیطی می‌دانند. در مطالعه حاضر شرایط محیطی از دو مقوله اصلی محیط فرهنگی- اجتماعی و محیط سیاسی- بین‌المللی، تشکیل شده است.

- **محیط فرهنگی-اجتماعی:** فرهنگ مهمترین سطح شرایط محیطی را تشکیل می‌دهد [۳۳]. در جوامعی که فرهنگ مطالبه گری آموزش کارآمد به خوبی شکل گرفته باشد، دانشگاه‌ها و نظام آموزشی خود را موظف می‌دانند که الزامات کارآمدی آموزش‌ها را مراعات نمایند و چند فرهنگی را ارج می‌نهند. مطّلعان کلیدی در این مورد این‌گونه اظهار می‌کنند: «ولی وقتی ما بیرون مراجعه می‌کنیم با انواع تحقیر توهین برخوردهای منفی و باورهای منفی رفتارهای بدی روبرو می‌شیم».

- **محیط سیاسی-بین‌المللی:** علاوه بر مسؤولیت دانشگاه‌ها وضعیت عمومی کشورها و سیاست‌های کلان آنها نیز بسیار مؤثر بوده و گاه شرایط دانشگاه‌ها را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند؛ بنابراین، متغیرهای بسیاری وجود دارد که بین‌المللی شدن را تسریع نموده و جذب دانشجویان بیشتری را نیز موجب می‌شود [۱۱]. مطّلعان کلیدی در مورد آن این‌گونه بیان می‌کنند: «متأسفانه موضوعات سیاسی و بین‌المللی بر روی کیفیت آموزشی تأثیر منفی گذاشته است. برای مثال در کشور من قانونی وضع شده که بر طبق آن دانشجویان خارجی که در کشور تحت تحریم زندگی می‌کنند اجازه ندارند وارد کشور و سیستم آموزشی ما شوند و از اطلاعات آموزشی و تحصیلی ما بهره‌مند گردند».

۶-پیامدها

مطابق مدل پارادایمی Strauss & Corbin (۱۳۹۵) هرانجام یا عدم انجام عمل تعامل معینی در پاسخ چالش‌های موجود یا به منظور اداره یا حفظ موقعیتی از سوی فرد یا افرادی انتخاب شود پیامدهای خواسته یا ناخواسته‌ای پدید می‌آید [۳۱]. پیامدها در پژوهش حاضر شامل سه مقوله اصلی: ۱. رضایتمندی دانشجویان، ۲. وفاداری به دانشگاه، ۳. پیشرفت تحصیلی، است.

- **رضایتمندی دانشجویان:** اگر راهبردهای غلبه بر چالش‌های دانشجویان بین‌المللی به خوبی عمل نمایند، انتظار می‌رود تا مسائلی که در دانشگاه و در زندگی دانشجویی آنان تأثیرگذار است، کاهش یابد و رضایت‌مندی آنها حاصل شود. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار نموده‌اند: «ولی یک چیزی که بی‌نهایت مهم است اینه که اساتید اینجا طوری هستند که اصلاً برخورد خیلی بدی با ما نداشتند مخصوصاً اساتیدی که به

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

ما زبان یاد می‌دهند و این خیلی امیدوار کننده است».

– **وفاداری به دانشگاه:** می‌توان گفت که ارائه خدماتی فراتر از انتظارات دانشجو می‌تواند موجب رضایتمندی او از دانشگاه شود و این رضایتمندی عکس‌العمل‌های آتی آنان را در قبال دانشگاه تحت تأثیر قرار می‌دهد که در تبیین آن می‌توان به ادامه‌ی رابطه‌ی دانشجوی وفادار با دانشگاه بعد از دانش‌آموختگی اشاره کرد [۳۹]. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار نموده‌اند: «من دوستان خود را تشویق می‌کنم که بیایند دانشگاه یزد چون که دانشگاه یزد تحصیلش خوب است زمینه‌اش را دانشگاه یزد فراهم کرده است».

– **پیشرفت تحصیلی:** کمک به حل مسائل تحصیلی می‌تواند در رفع مشکلات دانشجویان مؤثر واقع شود و از این طریق پیشرفت تحصیلی آنان را تسهیل کند [۴۰]. مطّلعان کلیدی درباره آن چنین اظهار نموده‌اند: «اگر مشکلات حل نشود دانشجویان خارجی با معدل پائین فارغ التحصیل می‌شوند که این موضوع واقعاً عادلانه نیست».

بحث

نتایج مطالعات فوق نشان داد که چالش‌های بدو ورود و سازگاری دانشجویان بین‌المللی در جذب دانشجویان بین‌المللی و بررسی مسائل و مشکلات آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد و در این پژوهش نیز این مقوله به عنوان مهمترین مقوله در مدل به عنوان مقوله محوری معرفی شده است. در واقع، محققان توجه و تعامل دلسوزانه مدیران و اساتید با دانشجویان بین‌المللی را به عنوان عامل رشد فردی و حرفه‌ای و پیشنیاز عملکرد صحیح دانشجویان فوق در محیط‌های دانشگاه گزارش می‌کنند. برقراری ارتباط دانشجویان بین‌المللی با اساتید و دانشجویان بومی؛ آشنا نمودن آنها با زبان و فرهنگ کشور مقصد، ایجاد و تسهیل امکانات رفاهی و اقامتی و ارتباط و همدلی مشاوره و راهنمایی با آنها همچنین اتخاذ کمک‌های مالی و معیشتی باعث افزایش اعتماد به نفس و انگیزه یادگیری در دانشجویان بین‌المللی می‌گردد. همین امر می‌تواند پیشرفت تحصیلی دانشجویان بین‌المللی و نیز ارتقای هویت حرفه‌ای آنان را به دنبال داشته باشد. با توجه به نتایج این مطالعه که مهمترین چالش‌های دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد، چالش‌های بدو ورود و سازگاری آنها با محیط، فرهنگ، زبان و سیستم اداری و آموزشی و نظام دانشگاهی می‌باشد، لذا مسوولان بایستی این موارد مهم را مد نظر قرار دهند. زیرا مسئولین دانشگاه‌ها مسئولیت خطیری در معرفی فرهنگ و تمدن اسلامی به دانشجویان بین‌المللی به عهده دارند و برای رسیدن به این هدف، توجه، مشاوره و راهنمایی و مشارکت با دانشجویان بین‌المللی و استفاده از تجربه دانشگاه‌های پیشرفته یک ضرورت می‌باشد. ضمن اینکه اساتید، دانشجویان بومی و جامعه نیز باید در برقراری ارتباط دوستانه با این دانشجویان نهایت تلاش خود را مبذول دارند تا بتوانند محیطی آرام و به دور از استرس زا برای دانشجویان بین‌المللی و موجبات رضایت و وفاداری آنها به دانشگاه یزد فراهم آورند. نتایج به دست آمده در این پژوهش با برخی پژوهش‌ها [۱۱،۱۳،۱۷،۱۹،۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۹، ۳۰] همسو بود.

البته پژوهش حاضر با برخی محدودیت‌ها مواجه بود، از جمله عدم بهره‌مندی از نظرات کارکنان، اساتید و سیاست‌گذاران. همچنین فراهم نبودن شرایط انجام مصاحبه‌های جمعی به صورت گروه‌های کانونی برای گردآوری داده‌های دقیق‌تر، نیز یکی از دیگر محدودیت‌های این پژوهش بود.

نتیجه گیری

یافته‌های پژوهش حاضر مؤید مدل پارادایمی است که محور اصلی مسائل دانشجویان بین‌المللی دانشگاه را چالش‌های بدو ورود و سازگاری آنها نشان می‌دهد. این موضوع تحت تأثیر عواملی از قبیل آشنایی با زبان و فرهنگ، مشکلات رفاهی و اقامتی، کم تجربگی دانشگاه، مشکلات مالی، آشنایی با سیستم‌های فناوری دانشگاه، دلتنگی و احساس غربت و برقراری ارتباط است. در این میان استراتژی‌هایی از دیدگاه مطّلعان کلیدی و با عنایت به تجربیات و ادراک آنان از وضعیت چالش‌های دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد بدست آمد که توجه، راهنمایی و مشاوره با دانشجویان بین‌الملل، انگیزش دانشجویان، ارتباطات و همکاری‌های دانشگاهی، تلاش مضاعف و مشارکت دانشجویان بین‌الملل است. این راهبردها در فائق آمدن بر چالش‌های دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد دارای نقش شایان توجهی هستند. از سوی دیگر، برای استقرار و پیاده‌سازی راهبردهای مذکور نباید از نقش شرایط محیطی از قبیل محیط فرهنگی–اجتماعی، محیط سیاسی– بین‌المللی و همچنین نقش ویژگی‌های زمینه‌ای مانند کیفیت آموزش و پژوهش، تجهیزات و امکانات، قیاس با کشورهای پیشرفته و کشور مبدأ، مالیه دانشگاه، ساختار؛ مدیریت و قوانین و مقررات دانشگاه، غافل شد. در نهایت با غلبه بر چالش‌های بدو ورود و سازگاری باید منتظر پیامدهایی همچون رضایتمندی دانشجویان، وفاداری به دانشگاه و پیشرفت تحصیلی آنها باشیم.

در مجموع، بر اساس نتایج حاصل از این پژوهش، پیشنهاداتی در زمینه رفع چالش‌های دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه یزد ارائه می‌شود:

- راهنمایی و مشاوره با دانشجویان بین‌المللی در دستور کار قرار گیرد؛
- مسائلی که می‌تواند منجر به ایجاد انگیزه در دانشجویان شود، مد نظر قرارگیرد؛
- ارتباطات و همکاری‌های دانشگاهی تقویت شود؛
- دانشجویان بین‌المللی باید در تصمیم‌گیری‌های مربوط به

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

آنان مشارکت داده شوند؛

- دانشجویان بین‌الملل برای عبور از چالش‌های بدو ورود باید به نسبت سایر دانشجویان تلاش مضاعفی داشته باشند؛
- پژوهش به عنوان مبنای سیاست گذاری در این حوزه قلمداد گردد و در این راستا از تجارب بین‌المللی در زمینه روند پذیرش، تجهیزات و امکانات و محیط آموزشی و فرهنگی نیز بهره‌گیری شود.

ملاحظات اخلاقی

در این مطالعه همه ملاحظات اخلاقی رعایت گردیده و شناسه اخلاق IR.YAZD.REC.1398.001 مورخ ۱۳۹۸/۴/۱۶ را از دانشگاه یزد اخذ نموده است.

سپاسگزاری

از دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد که با صبر و حوصله، پژوهشگران را در انجام این تحقیق یاری رساندند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

سهم هر نویسنده

نویسنده اول مصاحبه‌ها را انجام داد و نویسنده اول، دوم و سوم به کمک همدیگر کدگذاری، مقوله‌بندی و تدوین مدل را انجام دادند و در قسمت نگارش و تدوین مقاله فعالیت نمودند.

تضاد منافع

نتایج این پژوهش با منافع هیچ ارگان و سازمانی در تعارض نیست. این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد محقق با عنوان «بررسی مسائل دانشجویان بین‌المللی دانشگاه یزد بر اساس نظریه داده بنیاد» می‌باشد.

منابع

1. Altbach PG, Knight J. The internationalization of higher education: Motivations and realities. JSIE. 2007; 11(3-4):290-305.
2. Arab kheradmand A, Shabani E, Ranjbar Nikkho Sh, Rahimi Golkhandan A. [Iran's higher education in internationalization]. Tehran: jameenegar; 2015. [Persian].
3. Akhavan Sarraf AR, Nilforosh Zadeh M, [Globalization of Higher Education; Various Dimensions]. Roshdefanavari. 2008; 5(17):56-62. [Persian].
4. Naderi A, Esmailnia N. [Internationalization of Higher Education and Academic Quality Improvement]. Fifth Quality Assessment Conference in the Academic System; Tehran: Tehran University, Technical Colleg. 2011. [Persian].
5. Qiang Z. Internationalization of higher education: Towards a conceptual framework. Policy futures in education. 2003;1(2):248-70. Available from: https://doi.org/10.2304/pfie.2003.1.2.5
6. Kavianifar S, Khojasteh Sh. [Internationalization of Higher Education Strategy]. The 3er International Conference on Psychology, Sociology, Educational Sciences and Social Studies; Shiraz: Kharazmii Advanced Institute of Science and Technology; 2017. [Persian].
7. Vaezi M, Gharooneh D. [Culture, Globalization and Higher Education]. Bargefarhang. 2010; (21):50-62. [Persian].
8. Zaker Salehi Gh. [Higher education and attracting foreign students]. Tehran: Institute for Research and Planning for Higher Education; 2016. [Persian].
9. Zaker Salehi GH, Salehi Najafabadi M. [Provide Strategies for Attracting Foreign Students in Iran]. Quarterly of Iranian Higher Education Association. 2012; 4(3):66-90. [Persian].
10. Fathi Vajargah K, Arefi M, Zamanimanesh H. [Examining barriers to admitting foreign students to universities and higher education institutions]. IRPHE. 2011; (62):65-80. [Persian].
11. Yamni doozi Sorkhabi M, Teimori M. [The study (education, safety, economic and social - cultural) status of international students]. Quarterly of Iranian Higher Education Association. Ihej. 2016; 7(2):71-112. [Persian].
12. Bohm A, Follari M, Hewett A, Jones S, Kemp N, Meares D, et al. Forecasting international student mobility: A UK perspective. London: British Council. 2004.
13. Zhang W. Academic adaptation experiences of Chinese graduate students at JF Oberlin University (Master's thesis); 2009.
14. Arab kheradmand A, Shabani E, Esfandiari A. [Globalization and internationalization of higher education by looking at top-level laws]. Tehran: Tehran University of Medical Sciences (TUMS) Press; 2015. [Persian].
15. De Wit H. Recent trends and issues in international student mobility. International Higher Education. 2015(59). Doi: https://doi.org/10.6017/ihe.2010.59.8481
16. Jamshidi Moghaddam K. [The study foreign student's problems in Isfahan state Universities]. M.A. Thesis. Faculty of Educational & Psychology Department of Educational. University of Isfahan. 2011. [Persian].
17. Jamshidi Moghaddam K, Nasr AR, Mirshah Jafari E. [An Investigation of Factors Effective on Foreign Students' Educational Problems in Isfahan University of Medical Sciences, Iran]. Strides Dev Med Educ. 2016; 13(1):20-33. [Persian].
18. Zamanimanesh H, Mohammadi A. [Attracting Strategic Foreign Students to Economic Self-Sufficiency]. The First International Conference on the Role of the Management of the Islamic Revolution in the Geometry of the Power of the Universal System (Management, Politics, Economics, Culture, Security, Accounting). Tehran: Permanent Secretariat of the International Conference on Political Epic and Economic Epic. 2015; 1-5. [Persian].
19. Khorasani A, Zamanimanesh H. [The cultural and political barriers affecting the attraction of international students]. A Monthly Journal of Cultural Engineering. 2012; 7(69, 70):126-43. [Persian].

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]

20. UNESCO. Institute forstatistics. Eucation database 2010, HIS Calculations. 2010.
21. Arokiasamy AR. An Analysis of Globalization and Higher Education in Malaysia. Online Submission. 2011 Sep 21.
22. Ecochard S, Fotheringham J. International students' unique challenges–Why understanding international transitions to higher education matters. JPAAP. 2017 Mar 1; 5(2):100-8.
23. Wu HP, Garza E, Guzman N. International student's challenge and adjustment to college. Education Research International. 2015; 2015.
24. Xu L. Transitional Challenges Faced by Post-Secondary International Students and Approaches for Their Successful Inclusion in Classrooms. International Journal for Leadership in Learning. 2015; 1(3): n3.
25. Samouei R, Zamani AR, Loghmani A, Nasiri H, Tavakoli M. International students of Isfahan University of medical sciences: A survey about their needs and difficulties. Materia socio-medica. 2013; 25(2):118-20.
26. Sawir E, Marginson S, Forbes-Mewett H, Nyland C, Ramia G. International student security and English language proficiency. JSIE. 2012 Nov; 16(5):434-54.
27. Arab Kheradmand A, Shabani E, Azadi T. [Evaluating Satisfaction of International Students at Tehran University of Medical Sciences (TUMS)]. Payavard. 2015; 9(1):97-105. [Persian].
28. Shafizadeh H. [Study of the most important challenges and strategies of attracting foreign students in Iran (using group focus techniques)]. Rahbord J. 2013; 22(69):247-62. [Persian].
29. Bazargan A. [Introduction to Qualitative and Mixed Research Methods: Common Approaches to Behavioral Sciences]. Tehran: Didar; 2016. [Persian].
30. Gall M, Borg W, Gall J. [Quantitative and qualitative research methods in education and psychology]. Translation: Ahmad Reza Nasr Esfahani; Tehran: Samt; 2016. [Persian].
31. Strauss AL, Corbin JM. Principles of qualitative research of techniques and stages of ground theory. Translation: Ibrahim Afshar. Tehran, Ney; 2016.
32. Creswell JW, Miller DL. Determining validity in qualitative inquiry. Theory into practice. 2000 Aug 1; 39(3):124-30.
33. Farasatkhah M. [The Future View of Iranian Higher Education Quality]. IRPHE. 2009; 14(4):67-95. [Persian].
34. Navazani B. [Pattern of Recruitment and Admission of International Students to Iranian Universities]. First International Management Conference, Future, Entrepreneurship and Industry in Higher Education; Sanandaj: Kurdistan University; 2011. [Persian].
35. Moshtaghi S, Kazemiyan Moghadam K. [Guidance and Counseling Needs of Students]. Educ Strategy Med Sci. 2018; 11(2):133-40. [Persian].
36. Sirat M. The Impact of September 11 on International Student Flow into Malaysia: Lessons Learned. International Journal of Asia-Pacific Studies. 2008 May 1; 4(1):79-95.
37. Zarabian F. [Evaluating The Effect of Electronic Content Based on The Principles of Multimedia Design on The Learning of Math and Science Lessons of Sixth Elementary School Students]. JCR. 2019; 8(2):48-69. [Persian].
38. Naderi A. [Education Economics]. Tehran: Yastoroon Publication; 2004. [Persian].
39. Zandvanian A, rahimi M, khosravipoor Z. [Production and Reliability of the Questionnaire showing Satisfaction - Loyalty of the Students to Comprehensive State University]. Erj. 2018; 5(37):57-75. [Persian].
40. Fazeli E. [The Effect of Counseling on University Students, Academic Achievement]. IRPHE. 2004; 10(1):61-90. [Persian].

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-25]